

УДК 657.37:347.19
JEL Code M40

А.О. КАСИЧ

(Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ, Україна)

Р.В. РОЗСОХАНЬ

(Кременчуцький національний університет імені М. Остроградського, м. Кременчук, Україна)

Вимоги до звітності сучасних корпорацій: зарубіжний та український досвід

Стаття присвячена визначенню існуючих вимог до звітності корпорацій та обґрунтуванню основних завдань для українських підприємств щодо імплементації сучасних моделей інформування суспільства про результати діяльності з позицій комплексності та максимальної інформативності. Розкрито особливості формування фінансової, консолідованої та інтегрованої звітності підприємства. Визначено вимоги, які пред'являються до кожного виду звітів в сучасних умовах. Охарактеризовано відмінності у процесах складання звітності зарубіжними та українськими підприємствами, що дозволило обґрунтувати завдання щодо удосконалення звітності вітчизняних корпорацій в контексті уніфікації до міжнародних вимог. Виявлено, що можливості удосконалення фінансової звітності мають певні обмеження, як наслідок, вирішення проблеми підвищення інформативності звітності відбувається за рахунок збільшення переліку звітних форм, в тому числі, через складання інтегрованих звітів. Зроблено висновок, що удосконалення звітності, в першу чергу, пов'язане із необхідністю розуміння ролі окремого підприємства у соціально-економічному розвитку країни.

Ключові слова: звітність, вимоги, структура, оцінка, форми, консолідація, інтеграція.

А.А. КАСИЧ

(Київський національний університет технологій та дизайну, г. Киев, Украина)

Р.В. РОЗСОХАНЬ

(Кременчугский национальный университет имени М. Остроградского, г. Кременчуг, Украина)

Требования к отчетности современных корпораций: зарубежный и украинский опыт

Статья посвящена определению существующих требований к отчетности корпораций и обоснованию основных задач для отечественных предприятий по имплементации современных моделей информирования общества о результатах деятельности с позиций комплексности и максимальной информативности. Раскрыты особенности формирования финансовой, консолидированной и интегрированной отчетности. Определены требования, предъявляемые к каждому виду отчетов в современных условиях. Охарактеризованы различия в процессах составления отчетности зарубежными и украинскими предприятиями, что позволило обосновать задачи по совершенствованию отчетности отечественных корпораций в контексте унификации с международными требованиями. Выведено, что возможности совершенствования финансовой отчетности имеют определенные ограничения, как следствие, решение проблемы повышения информативности отчетности происходит за счет увеличения перечня отчетных форм, в том числе, через составление интегрированных отчетов. Сделан вывод, что совершенствование отчетности, в первую очередь, связано с необходимостью понимания роли отдельного предприятия в социально-экономическом развитии страны.

Ключевые слова: отчетность, требования, структура, оценка, формы, консолидация, интеграция.

Requirements to Present-Day Corporations' Reporting: Foreign and Ukrainian Experience

The article focuses on existing requirements to corporations' reporting and substantiation of main tasks for Ukrainian enterprises in relation to implementation of present-day models of informing the society about their performance from the point of view of fullness and maximum informative value. It clears up the particulars of formation of financial, consolidated and integrated statements of the entity, determines the requirements imposed to each type of statements in modern conditions. Differences in preparation of statements by foreign and Ukrainian entities are defined that enables to substantiate the target to improve reporting of national corporations for the purposes of unification with international requirements. It is found that opportunities of financial reporting improvement are limited to a certain extent, consequently, the increase in informative value of reporting is resolved at the expense of increase in the list of reporting forms including through preparation of integrated statements. The article concludes that improvement of reporting is primarily related to necessity to understand the role, which a single entity plays in the social and economic development of the country.

Keywords: reporting, requirements, structure, evaluation, forms, consolidation, integration.

Постановка проблеми. Підвищення рівня інтегрованості українського бізнесу у глобальну економіку призводить до уніфікації обліково-аналітичних процедур та процесів складання звітності і не лише за рахунок впровадження міжнародних стандартів, а також з урахуванням вимог міжнародних фондових бірж, кредитних установ. Результати діяльності українських підприємств повинні ставати все більш зрозумілими для іноземних користувачів. При цьому процес видозмінення звітних форм є ще далеко незавершеним і, на нашу думку, не повинен передбачати виключно впровадження Міжнародних стандартів фінансової звітності. Крім того, основою обґрунтування напрямів реформування звітності повинна стати чітка ідентифікація вимог, які існують в даний час до звітності підприємства, та їх врахування в процесі реорганізації процедур формування звітних показників.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання удосконалення звітності підприємства активно досліджується українськими вченими, однак переважно у розрізі окремих її складових. Так, в працях А.М. Должанського [2], Т.Г. Камінської [3], Ю.В. Максиміва [11], В.Ф. Максимової [12] розкриваються можливості удосконалення фінансової звітності за рахунок підвищення її якості та надійності у відповідності з вимогами МСФЗ. Відбувається розвиток і внутрішніх форм звітності, зокрема, в роботі С.Я. Король [6] визначено місце та роль управлінської звітності в обліково-інформаційній підсистемі прийняття рішень і обґрунтовано алгоритм її формування. З позиції підприємств, які являють собою інтегровані структури, важливим напрямком наукових пошуків є удосконалення методичних засад складання консолідованої звітності, якому присвячені праці

Л.І. Лежненко [9], М.В. Яцко [13] та інших. Однак найбільший інтерес у науковців викликають питання впровадження у практику українських підприємств інтегрованих звітів. Концепцію та детальний аналіз стандартів, що регулюють складання додаткових спеціалізованих звітів, представлено в роботах Р.О. Костирко [7], В.М. Костюченко [8], Г.І. Ляхович та М.Я. Заяць [10]. Методичні засади формування інтегрованої звітності підприємства досліджує К.В. Безверхий [1].

Вирішення проблем удосконалення звітності, в тому числі звітності корпорацій, на наш погляд, варто розпочати з систематизації вимог до звітності на основі аналізу зарубіжного та українського досвіду.

Метою статті є визначення існуючих вимог до звітності корпорацій та обґрунтування основних завдань для вітчизняних підприємств щодо імплементації сучасних моделей інформування суспільства про результати діяльності з позицій комплексності та максимальної інформативності.

Виклад основних результатів. Глобалізація світових ринків, розвиток конкурентних відносин, організаційні зміни корпоративного сектора та інші процеси зумовлюють необхідність удосконалення звітності підприємства. В останні роки, поряд з впровадженням нових інформаційно-аналітичних записок, відбулись суттєві зміни у формі представлення традиційних звітів. Ці процеси є відповіддю системи обліково-аналітичного забезпечення підприємства на зміни у запитах, перш за все, зовнішніх користувачів: так, акціонерів цікавлять питання вартості майна у будь-який момент часу; кредиторів – показники про стійкість розвитку; для податкових органів важливими залишаються традиційні фінансові результати. На всі ці запити має відповідати звітність підприємства, яка в даний час

складається з фінансової, консолідованої, інтегрованої та інших видів звітності.

Фінансова звітність залишається основним видом зовнішнього оприлюднення інформації про результати діяльності підприємства, однак вимоги до неї в розвинених країнах продовжують змінюватись. Так, згідно висновків міжнародної аудиторської фірми Deloitte [14], основні вимоги щодо фінансової звітності в сучасних умовах стосуються:

по-перше, форми представлення та структури звітів – за структурою рекомендується мінімізація кількості розділів у основних звітах та максимально-можлива деталізація інформації у примітках до звітності;

по-друге, реалізації Концепції цінностей та обов'язкового проведення переоцінки у разі наявності доказів у зовнішньому чи внутрішньому середовищі щодо динаміки вартісних характеристик активів чи зобов'язань підприємства;

по-третє, необхідності для великих підприємств формувати управлінський звіт, який має бути зорієнтований на майбутнє та компенсувати недолік іншої фінансової інформації, яка зорієнтована на минуле. В управлінському звіті рекомендується представити інформацію щодо можливих ризиків, науково-дослідних та конструкторських робіт, надзвичайних подій, перспектив на майбутнє тощо.

Традиційний підхід оприлюднення виключно фінансової звітності все частіше викликає зауваження. Так, Г.І. Ляхович наголошує, що основним недоліком концепції фінансової звітності стала її неспроможність розкривати інформацію про роль підприємства у суспільстві, тобто соціальні аспекти його діяльності, зокрема, інформацію про соціальний капітал та соціальну політику підприємства, його соціальну інфраструктуру [10]. Інші проблеми впровадження вимог МСФЗ в Україні систематизовано в дослідженні А.О. Касич та Я.Ю. Яковенко [4].

Оскільки якість інформації, як наголошується в роботі Т.Г. Камінської [3], є комплексним поняттям, що включає також значення оперативності надання менеджерам звітів і даних, необхідних для прийняття управлінських рішень, то саме за критерієм оперативності фінансова звітність має також ряд зауважень, оскільки включає фактичні показники. Зарубіжні підприємства обов'язково оприлюднюють фінансову звітність у розрізі кварталів, що дозволяє проводити ретроспективний аналіз в поквартальному розрізі та використовувати інформацію для оперативних рішень.

Фінансова звітність, яка складається українськими підприємствами відповідно до вимог НП(С)БО та МСФЗ, є досить складною за структурою. Питання доцільності збереження такого деталізованого переліку статей, є дискусійним.

Ще один вагомий недолік існуючої фінансової звітності це застосовувані підходи до оцінки. Згідно рекомендацій МСФЗ оцінювання елементів фінансової звітності повинне відбуватись за справедливою вартістю. Однак, такий підхід має

суттєві обмеження до використання в практиці українських підприємств, а відтак, фінансова звітність не надає інформації щодо реальної (справедливої) вартості активів.

Загалом, якщо порівнювати особливості складання фінансової звітності на українських та зарубіжних підприємствах, то найбільш суттєвими відмінностями полягають в наступному:

– існують відмінності, які стосуються форми представлення звітів (українські підприємства складають звітність, яка має більш деталізовану форму представлення інформації, що безумовно є позитивною особливістю, на відміну від більш скороченої та агрегованої форми, яку складають зарубіжні підприємства, наприклад в США);

– принцип ліквідності при складанні балансу використовується виходячи зі зростання ліквідності як «знизу-вверх», так і «зверху-вниз», що можна віднести до формальних відмінностей;

– оприлюднення пояснювальних записок до річної фінансової звітності суттєво відрізняє зарубіжні підприємства від українських. Зарубіжні підприємства складають та оприлюднюють пояснювальну записку, в якій з високим рівнем деталізації представлено всі основні показники фінансової звітності. Українські підприємства на даному етапі оприлюднюють не настільки деталізовану інформацію. Пояснювальні записки українських підприємств складають для внутрішнього використання, а Примітки, які підприємства почали складати відповідно до МСФЗ, втратили традиційну табличну форму, однак ще не набули якісних аналітично-інформаційних характеристик. Як наслідок, рівень змістовності та деталізації представленої у фінансовій звітності зарубіжних підприємств на порядок вищий, порівняно з українськими.

Розширення практичного використання консолідованої звітності пов'язане з активізацією процесів злиття та поглинання. Участь українських підприємств в процесах інтеграції дещо обмежена, що зумовлює те, що невелика частина підприємств складає консолідовану звітність. Вивчення досвіду складання консолідованої фінансової звітності дозволяє зробити наступні висновки про особливості цього процесу: *по-перше*, оскільки процес консолідації є досить складним, він вимагає узгодження облікової політики та процедур ведення обліку на всіх підприємствах, які є підрозділами інтегрованої структури; *по-друге*, рівень аналітичності фінансових звітів є достатнім, однак часовий горизонт (120 днів після закінчення року) унеможливує своєчасний аналіз узагальнених показників; *по-третє*, консолідована звітність дозволяє дослідити взаємозв'язки та визначити роль підрозділів консолідованого підприємства, а отже управляти процесами їх розвитку.

Враховуючи той факт, що фінансова звітність має певні недоліки і при цьому можливості їх удосконалення є обмеженими, то вирішення проблеми розширення інформативності звітності

Бухгалтерський облік

відбувається за рахунок збільшення переліку звітних форм, в тому числі, через складання інтегрованих звітів. Значна кількість зарубіжних та деяка кількість українських підприємств вже досить давно оприлюднюють інтегровану звітність. Це пов'язано з тим, що для суспільства все більшої значимості набувають екологічні та соціальні аспекти функціонування підприємств, а тому поєднання фінансових показників з нефінансовими, наприклад, у звітності про стійкий розвиток, знаходить широке коло користувачів. Так, Р.О. Костирко та Т.В. Лісничка [7] аргументуючи переваги інтегрованої звітності, наголошують, що вона надає більше розуміння для дослідження показників та ухвалення

рішень, пояснює, яким чином сталий розвиток впливає на активність і ведення бізнесу. Дослідники називаються інтегровану звітність додатковою конкурентною перевагою сучасних підприємств, які хочуть знайти доступ до капіталу за розумною вартістю. Роль звіту про стійкий розвиток як аналітичного інструменту розкрито в роботі А.О. Касич та Я.Ю. Яковенко [5].

Оскільки інтегровані звіти не мають нормативного алгоритму формування, то підприємства можуть вільно обирати структуру та зміст такої звітності. Порівняльний аналіз основних форм звітності наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Узагальнені характеристики звітності підприємства

Характеристики	Фінансова звітність	Консолідована звітність	Інтегрована звітність
Склад	Форми №1-5	Фінансова звітність Консолідовані форми № 1-4	Фінансова звітність Звіт про стійкий розвиток Звіт про корпоративне управління
Основна нормативна база	Регламентується НПСБО та МСФЗ	МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», МСФЗ 10 «Консолідована фінансова звітність», П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств», П(С)БО 20 «Консолідована фінансова звітність»	Вимоги комісії з цінних паперів і бірж, пропозиції Комітету з МСФЗ за документом «Коментарі менеджменту», Міжнародного комітету з інтегрованої звітності, інших
Призначення	Формування ретроспективної інформації про стан активів, їх формування та використання	Дозволяє впливати на рух капіталів як усередині групи підприємств, так і залучити додаткові фінансові ресурси від інших суб'єктів.	Надання інформації щодо взаємодії підприємства із зовнішнім середовищем у розрізі створення вартості
Принципи	- достовірності; - зіставності; - доречності; - точності; - зрозумілості; - інтерпретації; - комунікації; - інші.	- єдина облікова політика всіх підрозділів; - вибір етапів та процедури консолідації; - врахування рівня контролю; - цілісна методика оцінювання.	- стратегічна орієнтація; - комплексність; - надійність; - суттєвість та ясність представлення інформації; - врахування завдань стійкого розвитку.

Джерело: складено авторами.

Між інформацією, яка подається у різних формах звітності мають місце певні протиріччя: *по-перше*, за даними фінансової звітності можна розрахувати показники балансової вартості підприємства, що досить суттєво можуть відрізняти від ринкової оцінки підприємства, яка для зовнішніх користувачів є більш значимою, оскільки у консолідованій звітності аналогічним чином в наслідок процедури консолідації буде представлена виключно балансова вартість інтегрованого підприємства, тоді коли в результаті злиття чи поглинання відбувається зростання ринкової вартості підприємства; *по-друге*, у інтегрованих звітах представлена економічна інформація, яка відсутня у фінансовій звітності та стосується стратегічної орієнтації діяльності підприємства на стійкий розвиток з рахування економічних, екологічних та соціальних цілей.

Відповідно особливістю процедур складання звітності у сучасних умовах є не лише фіксація фінансових результатів та їх представлення у систематизованому вигляді, а також у ретроспективному розрізі, але й формування

комплексного бачення бізнес-моделі підприємства в цілому. Це дозволяє сформувавши комплексну значимість компанії у зовнішньому середовищі та інформувати суспільство не лише про економічну значимість компанії, але й про вплив корпорації на екологічні процеси і соціальний розвиток.

Існуючі відмінності у формуванні звітності українських та зарубіжних підприємств стосуються складу, форм та змісту як традиційних звітів, так і «нових». Узагальнення досвіду складання звітності українських та зарубіжних підприємств дозволило визначити основні відмінності цього процесу (табл. 2).

Вказані відмінності свідчать про те, що процеси удосконалення звітності як основного механізму підвищення рівня її інформативності більш динамічно відбуваються на зарубіжних підприємствах. Українські підприємства поряд з удосконаленням процесів складання фінансової та консолідованої звітності лише розпочинають впроваджувати звіти зі стійкого розвитку.

Відмінності у процесах складання звітності на зарубіжних та українських підприємствах

№	Характеристики	Українські підприємства	Зарубіжні підприємства
<i>1. Фінансова звітність</i>			
1	Форма узагальнення інформації	Високий рівень деталізації	Високий рівень агрегації інформації
2	Використання принципу ліквідності	Від найменш ліквідних активів до найбільш ліквідних	Від найбільш ліквідних активів до найменш ліквідних
3	Наявність пояснювальної записки з деталізацією інформації фінансової звітності	Формується виключно для внутрішнього використання та не оприлюднюється	Є формою деталізації та конкретизації інформації, представленої у фінансовій звітності
<i>2. Консолідована звітність</i>			
1	Застосування принципу консолідації	Забезпечується трансформація раніше консолідованого звіту відповідно до НП(С)БО до вимог МСФЗ	Підрозділи інтегрованого підприємства складають звітність відповідно до МСФЗ з послідуною консолідацією
2	Об'єктивність даних	Дані не в повній мірі є об'єктивними, оскільки інтегровані підприємства не завжди вказують всі свої підрозділи	Характеризується високим рівнем інформативності
<i>3. Інтегрована звітність</i>			
1	Структура	Складається лише окремими підприємства за довільною структурою з орієнтацією на вимоги користувача (фондових бірж)	Характеризується переважно ustalеною формою з урахуванням економічних, екологічних та соціальних аспектів
2	Орієнтація на стратегічні цілі	Інформація носить все ж ретроспективний характер	Відображають стратегічні цілі як основу довгострокового стійкого розвитку підприємства

Джерело: складено авторами.

Висновки. Таким чином, сьогодні розвиток звітності підприємства в основному пов'язаний із збільшенням кількості звітів, розширенні їх функціонального призначення. Всі ці процеси відбуваються у відповідь на вимоги зовнішнього та внутрішнього середовища. Основні вимоги пов'язані з необхідністю розуміння ролі окремого підприємства у соціально-економічному розвитку країни в цілому. Саме такий аспект цікавить, перш за все, зовнішніх користувачів (державних та місцевих органів влади та громад, кредиторів та інвесторів, партнерів та акціонерів, працівників), однак є важливим і для керівництва підприємства, особливо, в процесі обґрунтування стратегій стійкого розвитку, обґрунтування якої потребує все більшого обсягу інформації і не відособлено фінансової, а у взаємозв'язку з іншими показниками. Також не вирішеною в методичному плані залишається проблема оцінювання зміни вартісних характеристик звітності та періодичності проведення коригування.

Як наслідок, в практичній сфері українські підприємства мають необхідність:

по-перше, в удосконаленні традиційних форм звітності, а також змісту та структури пояснювальних записок, які надають розширену інформацію щодо статей основних звітів;

по-друге, у впровадженні нових форм звітності, зокрема, звітів зі стійкого розвитку;

по-третє, в удосконаленні процесів складання консолідованої звітності у зв'язку з активізацією процесів злиття та поглинання.

4 Список використаних джерел

1. *Безверхий, К. В.* Методичні засади формування інтегрованої звітності підприємства [Текст] / К. В. Безверхий // Облік і фінанси. – 2014. – № 3(65). – С. 8-14.

2. *Должанський, А. М.* Сучасні вимоги до фінансової звітності виробничих підприємств [Текст] / А. М. Должанський, Ж. І. Ференс // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.4. – С. 201-216.

3. *Камінська, Т. Г.* Наукові підходи до підвищення надійності звітності за МСФЗ [Електронний ресурс] / Т. Г. Камінська // Ефективна економіка. – 2015. – № 11. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4486>

4. *Касич, А. О.* Проблеми впровадження МСФЗ в Україні та шляхи їх вирішення [Текст] / А. О. Касич, Я. Ю. Яковенко // Облік і фінанси. – 2013. – № 1. – С. 128-132.

5. *Касич, А. О.* Звіт про стійкий розвиток як аналітичний інструмент формування корпоративної соціальної відповідальності / А. О. Касич, Я. Ю. Яковенко // Ефективна економіка. – 2014. – № 10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журн. : <http://www.economy.nauka.com>

6. *Король, С. Я.* Управлінська звітність: сутність і алгоритм формування [Текст] / С. Я. Король // Бізнес Інформ. – 2014. – № 7. – С. 325-331.

7. *Костирко, Р. О.* Інтегрована звітність – інструмент забезпечення сталого розвитку суспільства [Текст] / Р. О. Костирко, Т. В. Лісничка // Економіка Менеджмент Підприємство. – 2012. – № 24(І). – С. 189-195.

8. Костюченко, В. М. Інтегрована звітність як інноваційна модель звітності корпоративних підприємств України [Текст] / В. М. Костюченко, Н. В. Богатир // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 8. – С. 1126-1130.

9. Лежненко, Л. І. Організаційно-правові аспекти складання зведеної та консолідованої фінансової звітності [Текст] / Л. І. Лежненко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – Вип. 3. – С. 350-354.

10. Ляхович, Г. І. Концепція інтегрованої звітності: історичні аспекти виникнення та проблеми впровадження [Текст] / Г. І. Ляхович, М. Я. Заяць // Науковий вісник Херсонського державного університету. 2016. – Вип. 16 Част. 2. – С. 141-146.

11. Максимів, Ю. В. Фінансова звітність за НП(С)БО 1 та П(С)БО: аналіз змін [Текст] / Ю. В. Максимів // Сталий розвиток економіки. – 2013. – № 4. – С. 270-274.

12. Максимова, В. Ф. Покращення якості фінансової звітності: обліково-контрольний аспект [Текст] / В. Ф. Максимова // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Економіка / редкол.: В. П. Мікловда (гол. ред.), М. І. Пітюлич, С. С. Слава та ін. – Ужгород: ПП «Повч Р.М.», 2010. – Спецвип. 29. Ч.1: Удосконалення обліку, аналізу, аудиту і звітності в сучасних умовах глобалізаційних процесів у світовій економіці. – С. 351-356.

13. Яцко, М. В. Консолідована фінансова звітність в умовах зростання конкурентної боротьби [Текст] / М. В. Яцко, Г. В. Яцко // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2014. – Серія Економіка. Випуск 2(43). – С. 190-193.

14. The new financial reporting law Overview of the key aspects and challenges. (2014). Audit. Tax. Consulting. Financial Advisory [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ch/Documents/audit/ch-en-audit-a-new-financial-reporting-law-090115.pdf>

4 References

1. Bezverkhyi, K. V. (2014). Metodichni zasady formuvannya intehrovanoi zvitnosti pidpriemstva [Methodological bases of creating the enterprise's integrated reporting]. *Oblik i finansy*, No. 3(65), 8-14.

2. Dolzhanskyi, A. M. & Ferens, Zh. I. (2013). Suchasni vymohy do finansovoi zvitnosti vyrobnychkykh pidpriemstv [Modern financial reporting requirements of industrial enterprises]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, No. 23.4, 201-216.

3. Kaminska, T. H. (2015). Naukovi pidkhody do pidvyshchennia nadiinosti zvitnosti za MSFZ [Scientific approaches to improve the reliability of reporting under IFRS]. *Efektivna ekonomika*. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4486>

4. Kasych, A. O. & Yakovenko, Ya. Iu. (2013). Problemy vprovadzhennia MSFZ v Ukraini ta shliakhy yikh vyrishennia [Problems of IFRS implementation in Ukraine and their solutions]. *Oblik i finansy*. No.1, 128-132.

5. Kasych A. O. & Yakovenko Ya. Iu. (2014). Zvit pro stiiky rozvytok yak anali-tychnyi instrument formuvannya korporatyvnoi sotsialnoi vidpovidalnosti. [Sustainability Report as an analytical tool for Corporate Social Responsibility]. *Efektivna ekonomika*. No. 10.– Retrieved from <http://www.economy.nauka.com>

6. Korol, S. Ia. (2014). Upravlinska zvitnist: sutnist i alhorytm formuvannya [Management reporting: essence and algorithm formation]. *Biznes Inform*. No. 7, 325-331.

7. Kostyrko, R. O. & Lisnycha, T. V. (2012). Intehrovana zvitnist – instrument zabezpechennia staloho rozvytku suspilstva [Integrated reporting – a tool for sustainable development of society]. *Economy Management Entrepreneurship*. No. 24(I), 189-195.

8. Kostiuchenko, V. M. (2015). Intehrovana zvitnist yak innovatsiina model zvitnosti korporatyvnykh pidpriemstv Ukrainy [The integrated reporting model as an innovative reporting corporate enterprises Ukrain]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. No. 8, 1126-1130.

9. Lezhnenko, L. I. (2015). Orhanizatsiino-pravovi aspekty skladannia zvedenoї ta konsolidovanoi finansovoi zvitnosti [The organizational aspects of the consolidated and consolidated financial statements]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. No. 3, 350-354.

10. Liakhovych, H. I. & Zaiats, M. Ia. (2016). Kontseptsiia intehrovanoi zvitnosti: istorychni aspekty vynykennia ta problemy vprovadzhennia [The concept of integrated reporting: the origin and historical aspects of the implementation problems]. *Naukovyi visnyk Khersonskoho derzhavnoho universytetu*, No. 16(2), 141-146.

11. Maksymiv, Yu. V. (2013). Finansova zvitnist za NP(S)BO 1 ta P(S)BO: analiz zmin [Financial statements according to NAS 1 and A(P)S: analysis of change]. *Stalyi rozvytok ekonomiky*, No.4, 270-274.

12. Maksimova, V. F. (2010). Pokrashchennia yakosti finansovoi zvitnosti: oblikovo-kontrolnyi aspekt [Improving the quality of financial reporting, accounting and control aspects]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu. Seriia: Ekonomika*, No. 29. Path 1, 351-356.

13. Iatsko, M. V. (2014). Konsolidovana finansova zvitnist v umovakh zrostannia konkurentnoi borotby [Consolidated Financial Statements in the face of rising competition]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu*, No. 2(43), 190-193.

14. Deloitte. (2014). The new financial reporting law Overview of the key aspects and challenges. Retrieved from <http://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ch/Documents/audit/ch-en-audit-a-new-financial-reporting-law-090115.pdf>